

טיוטת תקנות

א. שם התקנות המוצעות

תקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (החלת הוראות חוק המזון על משקה משכר בשינויים ותנאים), התשע"ח-2018.

ב. מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן

מטרת תקנות אלה להסדיר את הליכי הייצור, הייבוא והפיקוח על משקאות משכרים, בהתאם לסמכות הנתונה לשר הבריאות לפי חוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015 (להלן - החוק). עד כה הליכי הסדרת היבוא והשיווק של משקאות משכרים לישראל נעשו על ידי משרד הכלכלה, על פי הוראות מנכ"ל 2.5- יבוא משקאות משכרים, הוראות צו יבוא חופשי, התשע"ד-2014 וחוק התקנים, התשי"ג-1953. ביחס לייצור חלה האחריות על מתן רישיון ייצור על משרד הבריאות מכוח צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסחר במזון, יצורו ומכירתו), התשכ"א-1960, וזאת כאשר הפיקוח נעשה בהיבטים של תברואה וסניטציה של המפעל.

בעת חקיקת החוק הוחלט להעביר את הסמכויות הקבועות כיום בידי שר הכלכלה לשר הבריאות, באופן שיבטיח את בטיחותם ותקינותם של המשקאות המיובאים והן את ביטחון הציבור בהתייחס לעוסקים בייצור, ייבוא ושיווק משקאות אלה.

ג. להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:

טיוטת תקנות מטעם משרד הבריאות:

טיוטת תקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (החלת הוראות חוק המזון על משקה משכר בשינויים ותנאים), התשע"ח-2018

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 3, 19(א), 49, 54(ב), 57, 116, 137, 169, 170 ו-312 לחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו - 2015¹ (להלן – החוק), בהתייעצות עם שר הכלכלה, ולעניין סעיפים 49 ו-137(3) לחוק באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': כללי

1. מטרה
מטרתן של תקנות אלה להסדיר את הפיקוח על משקה משכר לפי החוק, בין היתר, על בסיס ניהול סיכונים. בשים לב לכך שמשקה משכר הוא מזון שאינו רגיל ואינו רגיש.

2. הגדרות
בתקנות אלה -

"משלוח משקה משכר", "אישור משלוח" – אישור של מעבדה מוכרת לבדיקת משקה משכר המסתמך על בדיקה של משקה משכר מסוים במשלוח מסוים, לפי תקנה 9(ג); באישור צוין כי המשקה המשכר שנבדק זהה למשקה שלגביו ניתן האישור המוקדם ליבוא והוא עומד בחקיקת המזון;

"אישור עמידה בדרישות מנהל שירות המזון", "אישור עמידה" – אישור מקוון שניתן על סמך אישור משלוח משקה משכר, לפי תקנה 7(י);

"הוראות נוהל" – הוראת נוהל של שירות המזון מספר 0640711 מיום י' באדר א' התשע"א (14 בפברואר 2011) 'לקראת רישיון יצרן' המפורסם באתר האינטרנט של משרד הבריאות;

"המלצת משרד החקלאות" – המלצה בכתב שנתן משרד החקלאות ופיתוח הכפר ערב יום התחילה ליקב או ליקב באזור, לפיה קיימת היתכנות לקבלת היתר בניה;

"יקב בהסדר" – יקב, מקום בו מייצרים יין, ששטחו אינו עולה על 500 מ"ר ושבידי היצרן יש המלצת משרד החקלאות אך אין לו רישיון ייצור;

"מעבדה מוכרת לבדיקת משקה משכר" – מעבדה שמנהל שירות המזון נתן לה הכרה לבדיקת משקה משכר לפי תקנה 10(ב) (להלן – מעבדה מוכרת);

1 ס"ח התשע"ו, עמ' 90.

"משקה משכר איכותי וייחודי"- כמפורט בתוספת הראשונה ;

"שירות המזון" - מנהל שירות המזון הארצי או מי שהוא הסמיכו ;

"תעודת בדיקת משקה משכר", "תעודת בדיקה" – תעודת בדיקה של מעבדה מוכרת למשקה משכר שניתנה לפי תקנה 10(ג), בין היתר, לשם קבלת אישור מוקדם ליבוא משקה משכר.

3. החלת הוראות החוק על משקה משכר
- על ייצור, יבוא ושיווק משקה משכר יחולו הוראות החוק, ככל שלא נקבעו, הוראות אחרות בתקנות אלה.
4. חובת בדיקת משקאות משכרים במעבדה מוכרת
- יצרן, יבואן וכל עוסק במשקה משכר שנקבע לגביו כי יבדוק את המשקה המשכר במעבדה מוכרת לבדיקת משקה משכר יקיים את החובה כפי שנקבעה ויישא בהוצאות הבדיקה.

פרק ב' : החלת הוראות החוק על משקה משכר

5. החלת הוראות החוק על משקה משכר – שינויים ותנאים
- פרקים ג', ד', ה' ופרק ז' סימן ד' יחולו על יצרן, יבואן ומשווק משקה משכר בשינויים אלה :

סימן א' - הסדרת ייצור משקה משכר ביקב בהסדר

6. הוראת מעבר לייצור משקה משכר ביקב בהסדר
- (א) בתקופה שמיום התחילה ולמשך 12 חודשים, ביחס ליקב בהסדר, סעיף 21 לחוק ייקרא :

- (1) לא ייצר יקב בהסדר משקה משכר, אלא אם יש בידיו בקשה לקבלת רישיון ייצור שהגיש לפי הוראות הנוהל ;
- (2) לבקשה כאמור תצורף גם המלצת משרד החקלאות ; הבקשה תוגש לנותן רישיון הייצור בלשכת הבריאות המחוזית שבתחום שיפוטה נמצא היקב בהסדר ;
- (3) הגיש בעל יקב שבהסדר בקשה והמלצה כאמור בפרט (2) יינתן אישור קבלת הבקשה וההמלצה (להלן- אישור).
- (ב) בקשה לקבלת רישיון כאמור בתקנת משנה (א) תוגש לא יאוחר מיום התחילה.

סימן ב' - הסדרת ייבוא משקה משכר

החלת הוראות 7.
החוק על הסדרת
יבוא משקה משכר

ואלה השינויים בפרק ד' לחוק:

(א) סעיפים 52 ו-53 - לא יחול;

(ב) בסעיף 54 -

(1) בסעיף קטן (א) ברישה אחרי "מזון רגיש" יקראו: "או משקה משכר", בפסקה (1) אחרי "המזון הרגיש" יקראו "או המשקה המשכר", ובפסקה (2) אחרי "מזון רגיש" יקראו "או משקה משכר" ובסופו יקראו "לפי העניין";

(2) בסעיף קטן (ב) - אחרי "יבואני מזון רגיש" יקראו "או משקה משכר";

(ג) בכותרת "סימן ג': אישור מוקדם ליבוא מזון רגיש" בסופה יקראו "או משקה משכר";

(ד) בסעיף 64 -

(1) סעיף קטן (א)(2) ייקרא כך: "הוא מסר את תעודת הבדיקה שקיבל ממעבדה מוכרת ואת כל המסמכים והפרטים שהגיש למעבדה לפי תקנה 10(ג)";

(2) בסעיף קטן (ב), אחרי "חקיקת המזון" יקראו "או שתעודת הבדיקה ציינה כי אין התאמה בין המשקה המקורי למשקה המיובא על ידי יבואן ביבוא מקביל".

(ה) בסעיף 66 אחרי "עם הגיעו לתחנת הסגר" יקראו "ולגבי משלוח משקאות משכרים, כי משלוח המזון ייבדק במעבדה מוכרת עם הגיעו למחסן ערובה במכס", אחרי "לסוג מזון רגיש" יקראו "או למשקה משכר מסוים", ואחרי "בתחום המזון" יקראו "לפי העניין";

(ו) בסעיף 68, ברישה אחרי "מזון רגיש" יקראו "או משקאות משכרים";

(ז) סימן ד' בפרק ד': הצהרה בדבר יבוא מזון רגיל- לא יחול;

(ח) סעיף 80- לא יחול;

(ט) במקום סעיפים 81 עד 85 - ייקראו:

שחרור משקה
משכר מפיקוח
רשות המכס

.81

(א) לא ישוחרר מפיקוח המכס משקה משכר
אלא לאחר קבלת אישור עמידה בדרישות מנהל
שירות המזון.

(ב) לצורך קבלת אישור עמידה, יגיש יבואן
רשום בקשה מקוונת דרך אתר האינטרנט לקבלת
אישור משלוח שבה יצוינו פרטי תעודת היבואן
הרשום מגיש הבקשה; לבקשה יצורפו האישור
המוקדם ליבוא משקה משכר שקיבל לעניין אותו
משקה משכר שבמשלוח, קודם הגשת הבקשה
בציון מספר האישור וכן פרטי המשלוח ובכלל זה
פרטי חשבון המשלוח, נמל ההגעה וכלי התחבורה
שבו יגיע המשלוח.

(ג) אישור עמידה בדרישות מנהל שירות המזון
יונפק למשקה משכר שקיבל אישור משלוח לפי
סעיף 86(א) כנוסחו בתקנת משנה (יא) ועומד
בדרישות חקיקת המזון, ובלבד שלא הורה מנהל
שירות המזון להימנע מהנפקתו של האישור לפי
פסקה (יא)(א1);

(ד) אישור עמידה יינתן בדרך מקוונת לא
יאוחר מיום העבודה שלאחר יום קבלת אישור
המשלוח;

(ה) מנהל שירות המזון רשאי להורות בהחלטה
מנומקת בכתב על אי מתן אישור עמידה אם נוכח
כי קיים חשש בפגיעה בשלומו, בריאותו או
בטיחותו של הציבור;

(ו) מנהל שירות המזון יערוך בדיקה אקראית
לאישורי המשלוח שניתנו על ידי המעבדה המוכרת
לפי הערכת סיכונים, לכל הפחות על חמישה
אחוזים מתוך כלל המשלוחים.

(ז) אין בהוראת סעיף קטן (א) כדי לגרוע מחובת קבלת אישור של רשות מוסמכת או גוף אחר, לפי כל דין טרם שחרור המשלוח מפיקוח רשות המכס.

(י) סעיף 86(א) ייקרא כך :

(א) כל משלוח של משקה משכר, ייבדק, כולו או חלקו, בידי מעבדה מוכרת; מצאה המעבדה המוכרת כי המשקה המשכר שבמשלוח תואם במדויק את האמור במסמכים שהוגשו לפי סעיף 81(ב) כנוסחו בפסקה (י), תיתן ליבואן, בכפוף לתקנת משנה (א2), אישור משלוח שיכיל את הפרטים האמורים לפי סעיף 171(א)(2)(א) כנוסחו בתקנה 9(ג).

(א1) מנהל שירות המזון לא ייתן אישור עמידה ליבואן בהתקיים אחד מאלה:

(1) באישור מוקדם ליבוא שניתן למשקה המשכר נקבע כי נדרשת בדיקה יזומה או בדיקה לפי הוראות מנהל שירות המזון ובדיקה כאמור טרם בוצעה;

(2) המשלוח אינו עומד בדרישות למתן אישור עמידה לפי חקיקת המזון;

(א2) (א) נדרשת בדיקה יזומה לפי פסקה (א1)(1), תבדוק המעבדה המוכרת את המשקה המשכר שבמשלוח לשם מתן אישור משלוח כמפורט להלן:

(1) בדיקת זיהוי ואימות של המשקה שבמשלוח, לרבות תווית המשקה, אל מול המסמכים שהגיש היבואן לפי תקנה 7(י);

(2) ביצוע נטילת דוגמאות מהמשלוח בהתאם להוראות מנהל שירות המזון לצורך עריכת בדיקות מעבדה כמפורט להלן:

(א) ביבוא משקה חדש, תילקח דגימה אחת מכל מותג; כמות היחידות לפי נפח תילקח בהתאם לאמור בתקנה 12(א);

(ב) ביבוא משקה שהובא ביבוא מקביל, יילקחו 3 דגימות מ - 3 אצוות יצור שונות מכל סוג מותג שבמשלוח. בכל דגימה כאמור, יצוין מספר אצוות הייצור שנבדקה, ותצורף רשימה של כל האצוות הקיימות באותו המשלוח. כמות היחידות לפי נפח תילקח בהתאם לאמור בתקנה 12(א);

(3) סוגי הבדיקות ייקבעו בהתייחס לסוג המשקה המשכר שבמשלוח כמפורט בתוספת השנייה;

(ב) מצאה המעבדה לאחר שערכה בדיקה יזומה כי המשקה המשכר שבמשלוח עומד בדרישות תקנת משנה (א), תיתן ליבואן, אישור משלוח משקה משכר שיכיל את הפרטים האמורים לפי סעיף 171(א)(2) כנוסחו בתקנה 9(ג).

(יא) סעיף 87 ייקרא כך:

מצאה המעבדה כי לא קוימה הדרישה בתקנת משנה (יא)(1)(2) תודיע מידית בדרך אלקטרונית, למנהל שירות המזון ותפעל לפי הוראותיו.

(יב) סעיפים 88-89 ייקראו כך:

(1) ראה מנהל שירות המזון לגבי משקה משכר שקיבל לגביו הודעה לפי תקנת משנה (יב), שקיים חשד כי מדובר במזון שאסור לייבאו מכוח חיקוק שאינו לפי חקיקת המזון, יודיע על כך לגובה מכס כהגדרתו בפקודת המכס, מיד עם היוודע לו על כך, בלא דיחוי, ורשאי הוא, במקרים חריגים, לעכב את הטיפול בבקשה עד לאישור גובה המכס כי האחראי על החיקוק הנוגע לעניין הסכים לכך;

(2) ראה מנהל שירות המזון לגבי משקה משכר שקיבל לגביו הודעה לפי תקנת משנה (יב), כי הפגם במשקה המשכר מהותי, או שאינו ניתן לתיקון, רשאי הוא להתיר להחזיר את המשלוח לנמל המוצא, או לשולחו ליעד אחר מחוץ לישראל, לפי בחירת היבואן, בהתאם לתנאים שיוורה עליהם. אין באמור כדי לגרוע מסמכויות להורות על השמדתו בהתאם לחוק.

(3) ראה מנהל שירות המזון לגבי משקה משכר שקיבל לגביו הודעה לפי תקנה משנה (יב), כי הפגם במשקה המשכר לא מהותי וניתן לתיקון להנחת דעתו של מנהל שירות המזון באופן שלא יסכן את בריאות הציבור ואת בטיחות המשקה המשכר, יורה על מתן אישור עמידה ובלבד שהורה באישור על תנאים המבטיחים את תיקון הפגם באופן כאמור, לרבות דרישה להעמדת המשקה המשכר לבדיקה לאחר התיקון, בטרם הוצאת המשלוח מהמחסן.

(יג) בסעיף 90-

(1) במקום "תעודה" יקראו "אישור עמידה בדרישות מנהל שירות המזון";

(2) בפסקה (1) אחרי "מזון רגיל" יקראו "או משקה משכר".

(3) אחרי פסקה (2), יקראו- " (3) לעניין משקה משכר – אלא אם כן נקבע אחרת, באישור המוקדם ליבוא, או באישור עמידה בדרישות מנהל שירות המזון.";

(יד) סעיפים 91 ו-92 - לא יחולו.

(טו) בסעיף 102(ב) בסופו יקראו: "ובלבד שהמרשם ליבואני משקאות משכרים יהיה במדור נפרד."

(טז) בסעיף 116(3) אחרי "המזון הרגיש" יקראו "או המשקה המשכר".

8. פטור למשקה איכותי וייחודי (א) המייבא משקה משכר איכותי וייחודי יהיה פטור מהחובה לקבלת תעודת בדיקה, לפי סעיף 171 כנוסחו בתקנה 10(ג), כתנאי לקבלת אישור מוקדם ליבוא משקה משכר לפי סעיף 64 כנוסחו בתקנה 7(ה).

(ב) הכמות המותרת ליבוא תהיה מוגבלת ולא תעלה על 120 בקבוקים בנפח של 750 מ"ל; משקה משכר מסוג ויסקי המיובא בחביות עץ אלון-הכמות המותרת ליבוא לא תעלה על 10 חביות בנפח של 250 ליטר.

סימן ג' - חובות משווק

9. הוראת מעבר- קבלת משקה משכר מיצרן ביקב בהסדר בתקופה שמיום התחילה ולמשך 12 חודשים, ביחס ליקב בהסדר-

(א) בסעיף 126(א) לחוק בסופו יקראו :

"או על משווק המקבל משקה משכר מיצרן ביקב בהסדר שאין בידו אישור כאמור בסעיף 21 כנוסחו בתקנה 6."

(ב) בסעיף 127(א) לחוק, אחרי "יצרן" יקראו- " , אישור כאמור בסעיף 21 כנוסחו בתקנה 6 של יצרן ביקב בהסדר".

(ג) בסעיף 127(ב) לחוק אחרי "רישיון" יבוא- " , אישור".

סימן ד'- הוראות שונות לעניין הכרה במעבדה ומתן תעודות ואישורים

10. החלת הוראות החוק על בדיקות במעבדה מוכרת ואלה השינויים בפרק ז' סימן ד' לחוק :

(א) סעיף 169 – לא יחול ;

(ב) סעיף 170 ייקרא כך :

170. תנאים להכרה במעבדה לבדיקת משקה משכר, דרכי פעולות המעבדה וחובותיה
(א) מנהל שירות המזון רשאי להכיר במעבדה כמעבדה מוכרת לבדיקת משקה משכר, אם מצא כי התקיימו בה כל אלה :

(1) היא מעבדה מאושרת כהגדרתה בסעיף 12(א)(1) לחוק התקנים, התשי"ג - 21953 ;

(2) היא הצהירה כי היא תערוך את הבדיקות של המשקה המשכר, לפי תקנות אלה, הוראות חקיקת המזון והוראות מנהל שירות המזון ;

² ס"יח התשי"ג, עמ' 30.

(3) למנהל שירות המזון יש גישה אלקטרונית בלתי אמצעית למערכות התקשורת והמידע הממוחשבות של המעבדה המוכרת. לעניין זה, "מערכות מידע ממוחשבות" - המערכות המתעדות מידע לרבות מסמכים שעניינים ביצוע בדיקות שביצעה, מועד קיומן, רישום תוצאות הבדיקות והעתקים של אישורים שנתנה לפי תקנת משנה (ד).

(ב) מצא מנהל שירות המזון כי התקיים במעבדה סעיף קטן (א), יכיר במעבדה כמעבדה מוכרת לבדיקת משקה משכר וייתן לה תעודת הכרה כמעבדה מוכרת לבדיקת משקה משכר בנוסח שבתוספת השלישית; הודעה על הכרה במעבדה מוכרת לבדיקת משקה משכר תפורסם באתר האינטרנט; מנהל שירות המזון רשאי להתנות את ההכרה בתנאים;

(ג) מנהל שירות המזון ייתן תעודת הכרה כאמור לתקופה של שנתיים ורשאי הוא, לבקשת מעבדה מוכרת, לחדש את ההכרה לתקופה של שנתיים נוספות; מנהל שירות המזון רשאי בהחלטה מנומקת בכתב לתת תעודת הכרה לתקופה קצרה יותר, אם סבר כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין.

(ד) תעודת הכרה שניתנה לפי תקנות אלה אינה ניתנת להעברה לאחר בכל דרך שהיא.

(ה) מעבדה מוכרת לבדיקת משקה משכר תפעל בהתאם לתנאים שקבע מנהל שירות המזון בתעודת ההכרה ולפי הוראות החוק;

(ו) מעבדה מוכרת לבדיקת משקה משכר לא תפעיל סמכות הכרוכה בהפעלת שיקול דעת שניתן למנהל לפי דין;

(ז) מעבדה מוכרת לבדיקת משקה משכר
רשאית לתת את האישור או התעודה הבאים:

(1) תעודת בדיקת משקה משכר;

(2) אישור משלוח משקה משכר;

(ח) עובד, מנהל או בעל עניין במעבדה מוכרת
לבדיקת משקה משכר לא ייתן תעודת בדיקה או
אישור משלוח ולא יטפל במסגרת תפקידו בנושא
העלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין,
במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו במעבדה
לבין עניין אישי או תפקיד אחר, שלו או של קרובו.
לעניין זה- "בעל עניין" כהגדרתו בחוק ניירות ערך,
התשכ"ח-1968; "קרוב"- כל אחד מאלה:

(1) בן משפחה;

בסעיף זה- "בן משפחה"- בן זוג, הורה,
הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או
אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה
וילדיהם, חותן, חותנת, חם, חמות, נכד או
נכדה, לרבות קרוב כאמור שהוא שלוב
[חורג];

(2) כל אדם שלעובד, מנהל או בעל עניין
במעבדה עשוי להיות עניין במצבו הכלכלי
או האישי;

(3) תאגיד שעובד, מנהל או בעל עניין
במעבדה, בן משפחתו או אדם כאמור
בפסקה (2) הם בעלי עניין בו;

(4) גוף שעובד, מנהל או בעל עניין
במעבדה, בן משפחתו או אדם כאמור
בפסקה (2) הם מנהלים או עובדים אחראים
בו.

(ט) נודע לעובד, מנהל או בעל עניין במעבדה מוכרת לבדיקת משקה משכר כי הוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (ח) יודיע על כך בהקדם האפשרי למנהל המעבדה.

(י) נודע למנהל כי ניתנה תעודת בדיקה או אישור משלוח על אף שהיה קיים ניגוד עניינים כאמור, רשאי הוא לבטל תעודת הכרה, להגבילה או להתלותה, כאמור בסעיף 170א כנוסחו בתקנה זו.

(יא) מעבדה מוכרת לא תבצע בדיקה למשקה משכר לצורך מתן אישור משלוח, אלא אם כן נתנה תעודת בדיקה לאותו משקה משכר לשם קבלת אישור מוקדם ליבוא.

(יב) מעבדה מוכרת תדווח למנהל במקרים הבאים:

(1) אם מצאה המעבדה המוכרת בבדיקות המשקה המשכר תוצאה חריגה כאמור בסעיף 172 לחוק;

(2) דין וחשבון שנתי על פעילות המעבדה המוכרת במתן תעודות בדיקה ואישורי משלוח; הדוח יימסר לא יאוחר מה- 31 בינואר של השנה שלאחריי שנת הדוח;

(יג) מעבדה מוכרת וכל עובד מטעמה ישמרו בסוד כל מידע שהגיע אליהם עקב או תוך כדי מילוי תפקידם, לא יעשו בו כל שימוש ולא יגלו אותו לאחר, אלא ככל הנחוץ למילוי תפקידם;

(יד) לשם הפיקוח על מעבדה מוכרת לפי הוראות תקנות אלה, רשאי מפקח בכל עת לקיים את הסמכויות הקבועות בסעיף 246 לחוק.

ביטול, הגבלה או 170א.א (א) מנהל שירות המזון רשאי לבטל תעודת התליה של תעודת הכרה, להחליטה, או להגבילה, לאחר שנתן למעבדה הזדמנות לטעון טענותיה, אם הוא מצא שהתקיים אחד מאלה:

(1) המעבדה המוכרת אינה ממלאת או חדלה למלא את החובות המוטלות עליה, כולן או מקצתן, לפי סעיף 170 כאמור;

(2) תעודת ההכרה ניתנה על יסוד מידע כוזב, שגוי, מטעה או חלקי;

(3) חדל להתקיים תנאי מן התנאים למתן תעודת ההכרה או לקיומה, לפי סעיף 170 כאמור;

(4) המעבדה המוכרת הפרה תנאי, דרישה, הוראה או הגבלה שנקבעו בהכרה או הוראה מהוראות תקנות אלה ומהוראות שנתן מנהל שירות המזון, לרבות אי מסירת הודעה כאמור בסעיף 87 לחוק כנוסחו בתקנה 7(יב) וסעיף 172(א) לחוק;

(5) המעבדה המוכרת מנעה כניסה של מפקח או הפריעה לפעילותו של מפקח להפעיל את סמכויותיו לפי סעיף 246 לחוק;

(6) המעבדה המוכרת הוכרזה פסולת דין או פושטת רגל לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם-1980³ וטרם ניתן לו הפטר כאמור בסעיף 62 לפקודה האמורה ואם הוא תאגיד- ניתן לגביו צו פירוק או צו פירוק זמני לפי פקודת החברות [נוסח חדש] התשמ"ג-1983⁴;

(ב) בוטלה, הותלתה או הוגבלה הכרה לפי הוראות תקנה זו, יפרסם מנהל שירות המזון הוראה על כך באתר האינטרנט.

³ דיני מדינת ישראל [נוסח חדש] 34, עמ' 639.
⁴ דיני מדינת ישראל [נוסח חדש] 37, עמ' 761.

ביטול, עיכוב, 170ב. (א) מנהל שירות המזון רשאי להורות למעבדה, התניה או התליה של תעודת בדיקה או אישור משלוח שנתנה, לעכב את נתינתם, להתנותם בתנאים או להתלותם עד לסיום בדיקתו או עד לקיום תנאים שקבע, לאחר שנתן למבקש הבדיקה או ליבואן הרשום, לפי העניין, הזדמנות לטעון את טענותיו, אם מצא כי התקיים אחד מאלה:

(1) התעודה או האישור ניתן על בסיס מידע כוזב, חלקי, שגוי או מטעה, ואילו היה המידע הנכון והמלא במועד מתן התעודה או האישור, לא היה ניתן את התעודה או האישור;

(2) התעורר חשד לגבי מהימנות התעודה או האישור, לרבות בשל הפרת הוראה מהוראות החוק או חקיקת המזון בידי היבואן מקבל התעודה או האישור.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) סבר מנהל שירות המזון כי יש צורך דחוף לבטל תעודה או אישור, לעכב את נתינתו, להתלותו או להתנותו בתנאים בשל חשש לפגיעה מידית בשלומו, בבריאותו או בבטיחותו של הציבור רשאי הוא לתת למעבדה המוכרת הוראה, כאמור בסעיף קטן (א) גם בלי שנתן ליבואן הרשום הזדמנות לטעון את טענותיו ובלבד שייתן לו אפשרות כאמור בהקדם האפשרי לאחר מתן ההוראה, ולא יאוחר מ-14 ימי עסקים ממועד מתן ההוראה כאמור.

(ג) הורה מנהל שירות המזון על ביטול אישור משלוח, התלייתו או התנייתו, לפי תקנה זו יודיע על ביטול, התליה או התניה של אישור העמידה לרשות המכס.

דין עובדים, 170ג. דינם של עובדים, מנהלים, נושאי משרה ובודקים מנהלים, נושאי משרה ובודקים במעבדה מוכרת, לעניין תפקידם לפי תקנות אלה, במעבדה מוכרת כדין עובדי המדינה לעניין חיקוקים אלה:

(א) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1979;

(ב) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969;

(ג) חוק העונשין, לעניין ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור.

(ג) סעיף 171 יקרא כך:

"תעודת בדיקה 171. (א) מעבדה מוכרת תבדוק משקה משכר ואישור משלוח לקראת מתן תעודת בדיקה או אישור משלוח לפי תקנה 10 ותמציא למבקש את ממצאי הבדיקה שיכללו את הפרטים כמפורט להלן:

(1) לעניין תעודת בדיקה -

(א) שמו של מבקש הבדיקה, מענו, תאריך המסירה וסימן לזיהוי המשקה;

(ב) שם המשקה המשכר, הרכבו, שם יצרן המשקה, הספק לרבות פירוט סטייה מותרת לפי התקן החל על המשקה;

(ג) ממצאי הבדיקה שערכה לפי התוספת הרביעית;

(ד) לעניין משקה משכר שמצוין בו התאריך שבו יפוג תוקפו - תצוין אם תאריך תפוגתו עבר או עומד לעבור בתוך שישה חודשים; לגבי בירה שהובאה בחבית - תצוין אם תאריך התפוגה עומד לחול בתוך שלושה חודשים מיום סיום הבדיקה;

(ה) לעניין מבקש שהוא יבואן שאין לו קשר ישיר עם יצרן המשקה (להלן - יבואן מקביל) - תצוין את ממצאי ההשוואה שביצעה בין המשקה המקורי למשקה המיובא על ידי היבואן ביבוא מקביל;

(2) לעניין אישור משלוח -

(א) הפרטים המצוינים בפסקאות משנה (א) עד (ה) של פסקה (1) בפירוט הכמויות של המשקה המשכר שבמשלוח וציון פרטי המכס המתאימים לו;

(ב) ממצאי הבדיקה שערכה לפי התוספת השנייה;

(ג) תצוין אם המסמכים המלווים את הבקשה לקבלת אישור משלוח לפי סעיף 86 לחוק כנוסחו בתקנה 7(יא)(א) תואמים לאישור המוקדם ליבוא המשקה המשכר שבמשלוח או שאינם תואמים;

(ד) תצוין אם המשקאות המשכרים שבמשלוח לרבות התוויות שלהם זהים לאישור המוקדם ותואמים למסמכים שהגיש היבואן לפי סעיף 81 לחוק כנוסחו בתקנה 7(י);

(ה) לגבי משקה משכר שהובא על ידי יבואן ביבוא מקביל – תצוין המעבדה אם סומנו פרטי סדרת הייצור של המשקה על גבי תווית המכל או במקום בולט אחר על גבי המכל.

(ב) סעיף 172(ג) – לא יחול.

(ג) בסעיף 173(א) אחרי "תעודת בדיקה של מזון" יקראו "לרבות תעודת בדיקת משקה משכר".

11. מסירת דגימות ומסמכים לבדיקה לשם קבלת תעודת בדיקה

(א) יבואן המבקש לקבל תעודת בדיקה ימסור למעבדה דגימות של המשקה המשכר באריזותיהן המקוריות כפי שהן מיועדות לשיווק לצרכנים, כמפורט להלן-

(1) למשקה בנפח 330 מ"ל- 4 יחידות;

(2) למשקה בנפח 500 מ"ל – 2 יחידות;

(3) למשקה בנפח מעל 500 מ"ל- יחידה אחת.

(ב) היבואן יצרף לדגימות את המסמכים הבאים:

(1) תעודת רישום יבואן;

(2) תוויות מקוריות בשפת המקור ונוסח של התוויות בעברית;

(3) העתק המסמכים של יצרן המשקה הכוללים את הפרטים הבאים:

(א) אנליזה של המוצר;

(ב) מפרט המוצר שבו יפורטו הרכב המשקה, שמותיהם, סוגיהם ומספרי הזיהוי הבין-לאומיים של תוספי המזון ששימשו בייצור המשקה, ובכלל זה צבעים וחומרים משמרים על סוגיהם וכמויותיהם;

(ג) תיאור תהליך הייצור;

(ד) במשקה מסוג יין, יפורט גם אזורי הגידול והרכב זני הענבים ששימשו לייצור היין. סומן על-גבי התווית שם אזור גידול מסוים, ימציא היבואן תעודת מקוריות מהיצרן;

(ה) למשקאות מסוג ויסקי, ברנדי, טקילה, קוניאק, אוזו, ותזקיפי פירות ימציא היבואן העתק של הצהרת יצרן, המפרטת גם את חומרי המוצא כולל תקופת התיישנות.

(ו) מסמך המציין את הקשר הישיר שבין היבואן ליצרן המשקה המשכר או באמצעות ספק שלו יש קשר ישיר עם היצרן, לפי העניין.

(ז) במשקה משכר איכותי וייחודי יצרף היבואן שטר מכר המפרט את סוג המשקה המשכר המיובא ומחירו.

(ג) יבואן המייבא משקה משכר ביבוא מקביל יצרף לדגימות את המסמכים הבאים:

(1) תעודת רישום יבואן;

(2) תווית המשקה המשכר כפי שייובא וכן נוסח של התווית בעברית אשר זהה לנוסח התווית של המשקה המשכר שייובא על ידי יבואן שיש לו קשר עם היצרן באופן ישיר או באמצעות ספק;

(3) מסמך מהספק שממנו רכש את המשקה המשכר. המסמך יכלול פרטים מלאים אודות הספק והיצרן, כתובתו המלאה, מספר עוסק מורשה, תעודת זהות או ח.פ., מספר טלפון וכל פרט מזהה נוסף שיש בידו; מסמכים הכתובים בשפה זרה יוגשו בתרגום לעברית או לאנגלית שאושרו על ידי נוטריון.

פרק ג': הוראות כלליות

12. תחילה תחילתן של הוראות סימן א' לפרק ב' (בתקנות אלה) לעניין ייצור - שישה חודשים מיום פרסומן של תקנות אלה; תחילתן של הוראות סימן ב' לפרק ב' לעניין יבוא- שישה חודשים מיום פרסומן של תקנות אלה.
13. הוראות מעבר יבואן שהיה רשום במרשם היבואנים של משרד הכלכלה ערב פרסומן של תקנות אלה ויש בידו אישור טרום יבוא, ימשיך האישור להיות תקף עד תום המועד הקבוע בו; אישור כאמור יבוא במקומו של אישור מוקדם ליבוא משקה משכר בעת הגשת בקשה לקבלת אישור עמידה בדרישות המנהל לפי סעיף 81(ב) כנוסחו בתקנה 7(ט).
- לעניין זה, "אישור טרום יבוא"- אישור שניתן ליבואן לפי הוראות המנהל הכללי של משרד הכלכלה- "הוראת מנכ"ל 2.5 - יבוא משקאות משכרים".
14. הוראות תקנה 7(ט)-(טו) יחולו למשך חמש שנים מיום תחילתן של תקנות אלה; בסיום התקופה כאמור יחולו הוראות סימן ה' לפרק ד' לחוק.
15. השר רשאי לשנות בצו את התוספת השנייה והרביעית.

תוספת ראשונה

תקנות 1 ו-7

משקה משכר איכותי וייחודי

משקה משכר איכותי וייחודי הוא משקה העומד באחד מהתנאים הבאים:

- א. יין המאופיין בתנאי ייצור של אזור גידול מקורי (Geographical Indications).
- ב. משקאות משכרים בעלי 12 שנות התיישנות לפחות ובכלל זה, ויסקי, קוניאק ורום.
- ג. ויסקי המובא בחביות עץ אלון. מחיר ויסקי בחבית עץ אלון לא יפחת מ- 1,000 יורו או מחיר שווה ערך במטבע אחר בארץ הייצור.
- ד. מחיר רכישה של בקבוק משקה משכר בנפח של 750 מ"ל לא יפחת מ- 15 יורו או מחיר שווה ערך במטבע אחר בארץ הייצור;

תוספת שניה

תקנה 7(י)

רשימת בדיקות המבוצעות במעבדה מוכרת כתנאי למתן אישור משלוח

סוג הבדיקה	בהתייחס לסוג בירה	יין	ליקרים	משקאות	משקאות	כוהל
המשקה המשכר הנבדק	ת"י 407	ת"י	ת"י	משכרים	משכרים	אתילי
		1318	1572	אחרים	אחרים	ת"י
				ת"י 1572	כוהל בעלי נמוך עד 15%	309
בדיקת רמת כוהל אתילי	X	X	X	X	X	X
בדיקת רמת גופרית דו חמצנית	X	X				
בדיקת רמת מתנול			X			X

תוספת שלישית

תקנה 10(ב)

תעודת הכרה במעבדה מוכרת לבדיקת משקה משכר

יושלם בהמשך...

תוספת רביעית

תקנה 10(ג)

רשימת בדיקות המבוצעות במעבדה מוכרת כתנאי למתן תעודת בדיקה

סוג הבדיקה	בהתייחס לסוג	בירה	יין	ליקרים	משקאות	משקאות	כוהל
	ת"י	ת"י	ת"י	משכרים	משכרים	משכרים	אתילי

ת"י 309	אחרים ת"י 1572	אחרים בעלי כוהל נמוך עד 15%	1572	1318	407	המשקה המשכר הנבדק
X	X	X	X	X	X	כוהל אתילי
				X	X	גופרית דו חמצנית
X				X		מתנול
				X		חומציות נדיפה
				X		חומצה ציטרית
			X			סוכרים
				X		חומצה סורבית
						במידה ומוצהר
		X				חומרים משמרים (בנוזאט-סורבט)
	X		X			מתנול ופרופיל
						חומרים נדיפים
	X	X	X	X	X	סימון כולל ת"י 1145
					X	מתכות כבדות (ארסן ועופרת)
	X	X	X	X	X	דרישות כלליות
						טעם וריח
						אופייניים
				X		יציבות חום/קור

ב _____ התש _____ (_____ ב _____ 20)

(חמ _____ 3-)

בנימין נתניהו
ראש הממשלה ושר הבריאות

הוראת סעיף 19 לחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015 (להלן - החוק), קובעת כי האחריות על פיקוח משקאות משכרים משלב הייצור או היבוא עד דרכי השיווק תועבר אל משרד הבריאות ביום 30 למאי 2017, וזו לשונו של הסעיף:

"השר רשאי לקבוע הוראות לעניין החלת הוראות חוק זה על ייצור, ייבוא, שיווק וייצוא של משקאות משכרים, ובכלל זה הדרישה להיעדר עבר פלילי, בשינויים ובתנאים שיקבע."

לסעיף זה נקבעה הוראת תחילה מאוחרת בסעיף 319(ה) לחוק, וזו לשונה:

"(1) הוראות חוק זה, לעניין ייצור, ייבוא, ייצוא ושיווק של משקאות משכרים, יחולו מתום 18 חודשים מיום הפרסום או במועד מוקדם יותר שנקבע בתקנות לפי סעיף 19; ואולם השר, בהסכמת שר הכלכלה ובאישור הוועדה, רשאי להאריך, בצו, את התקופה האמורה בתקופות נוספות שלא יעלו על שישה חודשים כל אחת, ובלבד שסך כל תקופות ההארכה לא יעלו על 24 חודשים. (2) עד למועד החלת ההוראות כאמור בפסקה (1), יחולו לעניין ייבוא, ייצוא, ייצור ושיווק של משקאות משכרים ההוראות לעניין זה כפי שהיו בתוקף ערב יום התחילה."

עד כה נדחתה כניסתן לתוקף של הוראות החוק על משקה משכר במספר תקופות ארכה שונות במסגרת הצווים להלן:

- א. צו הגנה על בריאות הציבור (מזון) (תחילת הוראות החוק לעניין ייצור, ייבוא, ייצוא ושיווק של משקאות משכרים), התשע"ז-2017 - (ק"ת 7818 מיום ד' בסיוון התשע"ז (29 במאי 2017)).
- ב. צו הגנה על בריאות הציבור (מזון) - (תחילת הוראות החוק לעניין ייצור, ייבוא, ייצוא ושיווק של משקאות משכרים), התשע"ח- (ק"ת 7818 מיום י' בכסלו התשע"ח (28 בנובמבר 2017)).
- ג. צו הגנה על בריאות הציבור (מזון) (תחילת הוראות החוק לעניין ייצור, ייבוא, ייצוא ושיווק של משקאות משכרים), התשע"ח-2018 - (ק"ת 7970 מיום ו' בניסן התשע"ח (22 במרץ 2018)).
- ד. צו הגנה על בריאות הציבור (מזון) (תחילת הוראות החוק לעניין ייצור, ייבוא, ייצוא ושיווק של משקאות משכרים), התשע"ח-2018 - (ק"ת 8059, מיום א' באלול (31 במאי 2018)).

כך שלמעשה טרם הוחל החוק על מזון מסוג משקה משכר, תקנות אלה באות ליישם את הוראת סעיף 19 כאמור.

לפרק א' - כללי

בפרק זה מוצע לקבוע את מטרת התקנות והיא הסדרת הפיקוח על משקאות משכרים לפי החוק. תקנות אלה מסדירות את החלת הוראות החוק תוך קביעת שינויים ותנאים נוספים כנדרש בתחום זה, כך שמשקה משכר נקבע כקטגוריית ביניים - בין מזון רגיל למזון רגיש.

הסדרה זו תיערך, בין היתר, לפי מודל ניהול סיכונים בהתאם למקובל במזון בישראל ובמדינות מפותחות בעולם, וזאת במגמה לאפשר זמינות והנגשה של מגוון משקאות בעלויות סבירות לכלל הציבור תוך הבטחת איכות, תקינות ובטיחות המשקה המשכר ושמירה על בריאות הציבור

בתקנה 2 מוצע לפרט את ההגדרות בהן נעשה שימוש בטיוטת התקנות המוצעת.

בתקנה 3 מוצע לקבוע כי הוראות החוק יחולו על משקה משכר בשינויים המחויבים, כמפורט בטיוטה. בתקנה 4 נקבעה חובה על יצרן, יבואן וכל עוסק במשקה משכר כי עליו לבדוק את המשקה המשכר במעבדה מוכרת לבדיקת משקה ויישא בהוצאות הבדיקה (זאת בדומה לחובה החלה בסעיף 169 לחוק).

לפרק ב' - החלת הוראות החוק על משקה משכר

בתקנה 5 מוצע להחיל את הוראות פרקים ג', ד', ה' ופרק ז' סימן ד' על יצרן, יבואן ומשווק של משקה משכר בשינויים כמפורט בסימנים להלן.

סימן א' - הסדרת ייצור משקה משכר ביקב בהסדר

בסימן זה מוצע לקבוע בתקנה 6 הוראת מעבר ביחס ליקב שבהסדר, מקום בו מייצרים יין, ששטחו אינו עולה על 500 מ"ר ושבידי היצרן יש המלצת משרד החקלאות אך אין לו רישיון ייצור. מוצע כי סעיף 21 לחוק ("רישיון ייצור ותנאיו") לא יחול בתקופת הוראת המעבר שנקבעה למשך 12 חודשים.

הוראת מעבר זו תחול על יקבים העומדים בתנאי הסעיף כמפורט וזאת רק לאחר שהבקשה לקבלת רישיון ייצור הוגשה עד ליום תחילת התקנות. בתום תקופת המעבר תחול הוראת סעיף 21 לחוק ויקב בהסדר יידרש לעמוד בהוראות נוהל שירות המזון כמוגדר בטיוטה המוצעת.

סימן ב' - הסדרת ייבוא משקה משכר

סימן זה מפרט את השינויים בפרק ד' לצורך החלת הוראות החוק על הסדרת יבוא של משקה משכר. המתווה המוצע נועד לשמור על רציפות הפיקוח ולמנוע זעזועים בעת העברת הסמכויות ממשרד הכלכלה אל משרד הבריאות וזאת תוך הבטחת השמירה על בריאותו של הציבור ובטיחות המשקה המשכר.

באופן זה מוצע בתקנה 7 להחיל על משקה משכר את הוראות החוק הנוגעות לחובות יבואן בשינויים המפורטים. בסימן ג' של פרק ד' לחוק (אישור מוקדם לייבוא מזון רגיש) מוצע כי הוראות הסימן ייקראו גם ביחס למשקה משכר, כך שתחול חובה דומה על יבואן של משקה משכר שיידרש לקבל אישור מוקדם לייבוא בשינויים המפורטים.

מוצע לקבוע כי הוראת סעיף 81 לחוק תיקרא באופן שונה מההוראה הקיימת בחוק. מוצע לקבוע כי משלוח של משקה משכר לא ישוחרר מפיקוח המכס, אלא לאחר שהתקבל אישור עמידה בדרישות המנהל. מנהל שירות המזון רשאי להורות על אי מתן האישור אם נוכח כי קיים חשש לפגיעה בשלומן, בריאותו או בטיחותו של הציבור. בנוסף, נקבעה הוראה לעניין אופן הגשת הבקשה וקבלת אישור העמידה.

עוד מוצע לקבוע כי אישור העמידה בדרישות המנהל יינתן באופן מקוון לא יאוחר מיום העבודה שלאחר קבלת אישור המשלוח שנתנה המעבדה, אלא אם הורה המנהל אחרת בהחלטה מנומקת.

בנוסף לכך, מוצע כי לשם עריכת פיקוח, לפי מודל הערכת סיכונים יערוך המנהל בדיקות אקראיות לכל הפחות על חמישה אחוזים מתוך כלל המשלוחים.

כמו כן, מוצע לקבוע כי הוראת סעיף 86 לחוק תיקרא בשינויים הקבועים בטיוטה, לפיהם כל משלוח של משקה משכר ייבדק, כולו או חלקו בידי מעבדה מוכרת. אישור משלוח יינתן על ידה רק כאשר מצאה, בין היתר, כי המשקה המשכר שבמשלוח תואם במדויק את האמור במסמכים שהגיש היבואן.

בנוסף, מוצע לקבוע כי מנהל שירות המזון לא ייתן אישור עמידה ליבואן אם באישור המוקדם ליבוא שניתן למשקה המשכר נקבע כי נדרשת בדיקה יזומה או בדיקה לפי הוראות מנהל שירות המזון ובדיקה כאמור טרם בוצעה או במקרה בו המשלוח אינו עומד בדרישות למתן אישור עמידה לפי חקיקת המזון. כן מפורטות בטיוטה הבדיקות אותן תבצע המעבדה במקרים בהם נדרשת בדיקה יזומה, לרבות בדיקת זיהוי ואימות, נטילת דוגמאות מהמשלוח. סוגי הבדיקות ייקבעו ביחס לסוג המשקה המשכר במפורט בתוספת השנייה.

מוצע לקבוע בסעיף 87 כי במקרה בו מצאה מעבדה שמשקה משכר לא עומד בהוראות חקיקת המזון עליה להודיע מיידית בדרך אלקטרונית למנהל שירות המזון ותפעל לפי הוראותיו. כן מוצע לקרוא את סעיפים 88-89 באופן אחר ולקבוע מדרג של פעולות בהן ינקוט מנהל שירות המזון ביחס להודעה שמסרה מעבדה כאשר גילתה שמשקה משכר אינו עומד בהוראות חקיקת המזון- הודעה לגובה המכס ועיכוב הטיפול בבקשה, הוראה על השמדה במקרה של פגם מהותי במשקה המשכר או פגם שאינו ניתן לתיקון והוראה על תיקון הפגם לא מהותי וניתן לתיקון להנחת דעתו של המנהל באופן של יסכן את בריאות

הציבור ובטיחות המשקה המשכר.

בסעיף 90 לעניין השלמת דרישות התאמת סימון ומסמכים, במקום תעודת שחרור מוצע לקבוע אישור עמידה בדרישות המנהל שיינתן לאחר אישור משלוח מאת מעבדה מוכרת. סעיפים 91 ו-92 לא יחולו, הוראות בעניין נקבעו במקום סעיפים 88-89 לעיל. כמו כן, בסעיף 102(ב) מוצע לקבוע כי רישום יבואני משקאות משכרים ייערך במרשם היבואנים במדור נפרד.

בתקנה 8 מוצע לקבוע פטור מהחובה לקבלת תעודת בדיקה כתנאי לקבלת אישור מוקדם לייבוא משקה משכר ביחס למשקה משכר איכותי וייחודי, על פי סוגי המשקאות המפורטים בתוספת הראשונה.

סימן ג' - חובות משווק

בהתאם לקבוע בסימן א' לפרק זה, ביחס להסדרת ייצור משקה משכר ביקב בהסדר, מוצע לקבוע בתקנה 9 כי בסעיף 126 לחוק יהיה רשאי משווק לקבל משקה משכר גם מיצרן שבהסדר שבעל אישור כאמור בסעיף 21 כנוסחו בתקנה 6, וזאת למשך תקופה של 12 חודשים מיום התחילה. כן מוצע כי האימות ייעשה בדרך המקובלת ביחס למזון.

סימן ד' - הוראות שונות לעניין הכרה במעבדה ומתן תעודות ואישורים

סימן זה מפרט את השינויים בפרק ז' לצורך החלת הוראות החוק לעניין תנאים להכרה במעבדה לבדיקת משקה משכר, דרכי פעולות המעבדה וחובותיה וכן מתן תעודות ואישורים על ידי המעבדה.

בתקנה 10 מוצע כי לצורך ביצוע בדיקות מעבדה מנהל שירות המזון יהיה רשאי להכיר במעבדות לבדיקת משקה משכר בתנאים המפורטים. כתנאי להכרה במעבדה מוצע לקבוע כי מדובר במעבדה מאושרת כהגדרתה בסעיף 12(א)(1) לחוק התקנים; כמו כן, על המעבדה להצהיר כי תערוך את הבדיקות של המשקה המשכר, לפי תקנות אלה, הוראות חקיקת המזון והוראות מנהל שירות המזון; בנוסף, המעבדה תאפשר למנהל שירות המזון גישה אלקטרונית בלתי אמצעית למערכות התקשורת והמידע הממוחשבות שלה.

מוצע כי מעבדה שעמדה בתנאים המצטברים כאמור תקבל הכרה מאת המנהל שתפורסם באתר האינטרנט של המשרד. תוקף ההכרה הוא למשך שנתיים והמנהל רשאי לחדשה לשנתיים נוספות. המעבדה תפעל בהתאם לתנאים שיקבע המנהל בהכרה ולפי הוראות החוק.

עוד מוצע כי המעבדה לא תפעיל סמכות שכרוכה בהפעלת שיקול דעת שניתן למנהל לפי דין, והיא תהיה רשאית ליתן תעודת בדיקה או אישור משלוח למשקה משכר. כן מוצע לקבוע הוראות הנוגעות למצב של ניגוד עניינים במעבדה וסמכות למנהל לבטל תעודת הכרה, להגבילה או להתלותה אם ניתנה תעודת בדיקה או אישור משלוח ממעבדה על אף שהיא קיים בה ניגוד עניינים. כן מוצע לקבוע הוראה כי מעבדה מוכרת לא תבצע בדיקה למשקה משכר לצורך מתן אישור משלוח, אלא אם היא זו שנתנה את תעודת הבדיקה לאותו משקה משכר לשם קבלת אישור מוקדם לייבוא.

כמו כן, מוצע לקבוע חובה על מעבדה לדווח למנהל שירות המזון בשני מקרים- האחד, אם מצאה בבדיקות תוצאה חריגה כאמור בסעיף 172 לחוק והשני, אחת לשנה באמצעות מסירת דין וחשבון שנתי על פעילותה במתן תעודות ואישורי משלוח. מוצע לחייב את המעבדה ועובדיה בשמירת סודיות של מידע שהגיע אליהם עקב או תוך כדי מילוי תפקידם.

בנוסף מוצע כי לשם הפיקוח על פעילות המעבדה על פי החובות המפורטות בתקנות, רשאי יהיה מפקח (כהגדרתו בחוק) לקיים את הסמכויות המוקנות לו בסעיף 246 לחוק.

כן מוצע לקבוע למנהל שירות המזון סמכות לביטול, הגבלה או התליה של תעודת הכרה במקרים המפורטים בסעיף 170א כנוסחו בתקנה 10 לטיוטה ובכלל זה- המעבדה אינה ממלאת או חדלה למלא את החובות המוטלות עליה, תעודת ההכרה ניתנה על יסוד מידע כוזב, שגוי, מטעה או חלקי, המעבדה מנעה כניסה של מפקח או הפריעה לפעילותו להפעיל את הסמכויות הקבועות לו בחוק. במקרה בו בוטלה, הותלתה או הוגבלה הכרה במעבדה מוצע כי מנהל שירות המזון הודעה על כך באתר האינטרנט.

בנוסף, מוצע לקבוע בסעיף 170ב כי מנהל שירות המזון יהיה רשאי להורות למעבדה מוכרת לבטל תעודת בדיקה או אישור משלוח שנתנה למשקה משכר, לעכבו ולהתנותו בתנאים, בהתקיים אחד מן המקרים המנויים בסעיף ולאחר שנתן למבקש הבדיקה או ליבואן הרשום הזדמנות לטעון את טענותיו. במקרים שבהם סבר המנהל כי קיים חשש לפגיעה מידית בשלומן, בריאותו או בטיחותו של הציבור רשאי הוא להורות למעבדה לפעול כאמור גם בלי שנתן ליבואן הרשום הזדמנות לטעון טענותיו, ובלבד שייתן ליבואן הרשום אפשרות כאמור בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-14 ימי עסקים ממועד מתן ההוראה כאמור.

מוצע כי במקרים בהם הורה מנהל שירות המזון על ביטול אישור משלוח, התלייתו או התנייתו, יודיע על ביטול, התליה או התניה של אישור העמידה לרשות המכס.

מאחר וטיוטת התקנות המוצעת מקנה למעבדה פרטית שהוכרה כמעבדה מוכרת חלק מהסמכויות הביצועיות כשל מפקח מזון, מוצע לקבוע בסעיף 170ג כי דינם של עובדים, מנהלים, נושאי משרה ובודקים במעבדה מוכרת הממלאים תפקיד לפי תקנות אלה יהיה כדין עובדי מדינה לעניין החיקוקים המנויים בסעיף.

עוד מוצע לקבוע בתקנות אלה את תעודות הבדיקה ואישורי המשלוח שתנפיק מעבדה מוכרת למשקה משכר, לרבות ממצאי הבדיקה הכוללים את הפרטים כמפורט בסעיף 171 המוצע.

מוצע שלא להחיל את סעיף 172(ג) לחוק שכן עניין זה הוסדר בתקנות אלה, באמצעות סעיף 170א. ביחס לסעיף 173 לחוק המתייחס לתעודות בדיקה כראיה מוצע לקבוע כי יחול גם על תעודות בדיקה של משקה משכר.

בתקנה 11 מוצע לקבוע הוראות בעניין מסירת דגימות לבדיקה לשם קבלת תעודת בדיקה או אישור משלוח. יבואן המבקש לקבל תעודת בדיקה או אישור משלוח ימסור למעבדה דגימות של המשקה המשכר באריזותיהן המקוריות כפי שהן מיועדות לשיווק לצרכנים, כמפורט בתקנה. ביחס ליבוא משקה משכר ביבוא מקביל מוצע לקבוע הוראות שונות ביחס למסמכים אותן יידרש היבואן להציג, ובכלל זה מסמך מהספק ממנו רכש היבואן את המשקה המשכר, פרטים מלאים אודות הספק והיצרן, כתובתו המלאה, מספר עוסק מורשה, תעודת זהות או ח.פ., מספר טלפון וכל פרט מזהה נוסף שיש בידו; מסמכים הכתובים בשפה זרה יוגשו בתרגום לעברית או לאנגלית שאושרו על ידי נוטריון.

פרק ג': הוראות כלליות

מוצע לקבוע בתקנה 12 כי מועד התחילה יקבע שישה חודשים מיום פרסומן של התקנות הן ביחס להוראות הנוגעות לייצור והן ביחס להוראות הנוגעות לייבוא וזאת לצורך מתן משך זמן התארגנות סביר לבעלי העניין.

כן מוצע לקבוע בתקנה 13 הוראת מעבר ביחס לאישור טרום יבוא של משקה משכר שהיה קיים ערב פרסומן של התקנות. יבואן רשום במרשם היבואנים של משרד הכלכלה, שיש בידו אישור טרום יבוא שניתן לו על פי הוראות המנהל הכללי של משרד הכלכלה, יוכל להגיש אישור זה כל עוד הוא עומד בתוקפו במקום אישור מוקדם ליבוא של משקה משכר, זאת בהתאם להוראות סעיף 81(ב) כנוסחו בתקנה 7(ט).

בנוסף, בתקנה 14 מוצעת הוראת שעה ביחס להוראות התקנות הנוגעות לשחרור משקה משכר מפיקוח רשות המכס, למשך פרק זמן של 5 שנים וזאת עד להסדרת התחום באופן קבע בדרך שתיבחר לאחר בחינת הסדרת היבוא והשחרור של משקאות משכרים תחת פיקוח משרד הבריאות.

בתקנה 15 מוצע לקבוע כי השר יהיה רשאי לשנות בצו את התוספות השנייה והרביעית הקובעות את רשימת הבדיקות הנדרשות ביחס למשקאות משכרים למתן תעודות בדיקה ואישורי משלוח.

הערכת השפעת הרגולציה (RIA)

**לטיוטת תקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון)(החלת
הוראות החוק על משקה משכר בשינויים ותנאים),
התשע"ח-2018 (להלן – תקנות משקאות משכרים)**

ספטמבר 2018

כותבי הדו"ח:

פנינה אורן שנידור, סגנית מנהל שירות המזון, עו"ד מוריה סיני בן צור ועו"ד נגה ענתבי
גורם מקצועי מלווה: אורלי מלכה, טיוב רגולציה, אגף תכנון, תקצוב, תמחור

1. הרקע - הצורך בהתקנת התקנות

האחריות על ייצור, יבוא, יצוא ושיווק של משקאות משכרים מבוזרת כיום בין חמישה משרדי ממשלה שונים, כל אחד בתחום עניינו, והם:

בריאות-

אחריות על מתן רישיונות יצרן לפי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסחר במזון, יצור ומכירתו), התשכ"א-1960 ועל אכיפת חוק הגבלת הפרסומת והשיווק של משקאות אלכוהוליים, התשע"ב-2012.

פנים-

אחריות על מתן רישיון עסק לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 וצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013.

כלכלה-

- פיקוח על היבוא והיצוא. על היבוא מכוח צו יבוא חופשי התשע"ד-2014 והוראת נוהל המנהל הכללי של המשרד 2.5. ועל היצוא יחד עם משרד החקלאות מכוח חוק לפיקוח על יצוא הצמח ומוצריו, תשי"ד-1951.

- אישור תקנים ישראלים רשמיים למשקאות משכרים, לפי חוק התקנים, התשי"ג-1953.

- פיקוח בדרכי השיווק ובדיקת התאמת המשקה המשכר לתקן, מכוח חוק התקנים התשי"ג-1953.

- אישור מעבדות מאושרות לביצוע בדיקות של משקאות משכרים לפי סעיף 12 (א) לחוק התקנים, התשי"ג-1953.

חקלאות-

הסדרת יקבים בישובים חקלאיים שאינם מוסדרים תכנונית ובהיעדר היתר בניה לא ניתן להם רישיונות ייצור מאת משרד הבריאות.

אוצר-

אחריות לפי פקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה) [נוסח חדש], ותקנות המשקאות המשכרים שהוצאו מכוחו.

- החלטות מועצת מקרקעי ישראל הנמצאת באחריות משרד האוצר המאפשרות הקמת יקבים קטנים בישובים חקלאיים.

תיירות-

אישור לפי פסקה 14 הניתן ליקבים וחנויות יין בידי הממונה לפי תקנות שירותי תיירות (עסק מאושר לתייר), התשע"ב-2012, בדרך של מתן תעודה שניתנה לבית עסק, המאשרת כי העסק ראוי למכירת משקאות משכרים באם יש בידו רישיון עסק או לחלופין מסמך מהרשות המקומית על פטור מרישוי העסק.

ההסדר הנורמטיבי הקבוע בחוק-

חוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015 (להלן - החוק), מאסדר מחדש את הפיקוח והאכיפה על משקאות משכרים משלב היבוא או הייצור ועד דרכי השיווק. בחוק נקבע כי הסדרת הנושא תיעשה בידי משרד הבריאות.

בהחלטה זו קבע למעשה המחוקק שהוראות החוק יחולו על משקאות משכרים ושהפיקוח והאכיפה עליהם יהיו בסמכות ואחריות משרד הבריאות באופן שיבטיח את איכותם, בטיחותם ותקינותם של המשקאות המיובאים ואלו המיוצרים בישראל ומשווקים לציבור בדומה לפיקוח והאכיפה שנעשה על כל מזון אחר (סעיף 1 לחוק המזון).

בסעיף 19(א) לחוק נקבע:

"השר רשאי לקבוע הוראות לעניין החלת הוראות חוק זה על ייצור, ייבוא, שיווק וייצוא של משקאות משכרים, ובכלל זה הדרישה להיעדר עבר פלילי, בשינויים ובתנאים שיקבע."

לסעיף זה קבועה הוראת תחילה מאוחרת בסעיף 319(ה), וזו לשונה:

"תחילה, תחולה והוראות מעבר

הוראות חוק זה, לעניין ייצור, ייבוא, ייצוא ושיווק של משקאות משכרים, יחולו מתום 18 חודשים מיום הפרסום או במועד מוקדם יותר שנקבע בתקנות לפי סעיף 19; ואולם השר, בהסכמת שר הכלכלה ובאישור הוועדה, רשאי להאריך, בצו, את התקופה האמורה בתקופות נוספות שלא יעלו על שישה חודשים כל אחת, ובלבד שסך כל תקופות ההארכה לא יעלו על 24 חודשים."

מכאן נובע הצורך של משרד הבריאות להתקין תקנות בעניין משקאות משכרים.

2. לימוד הנושא טרום הכתיבה -

בטרם בוצעה התערבות המשרד באמצעות התקנת התקנות בוצע לימוד מקיף של הנושא:

2.1 בדרך עיונית: סקירה רוחבית – של התשתית המשפטית הקיימת כיום המסדירה את נושאי הפיקוח והאכיפה על הייצור, היבוא והשיווק של משקאות משכרים, חלוקת הסמכויות הקיימת כיום בקרב משרדי הממשלה השונים ובנוסף לימוד האסדרה הקיימת בארצות מפותחות לעניין איכות, תקינות ובטיחות של המשקאות המשכרים לרבות בתקנים בין-לאומיים מקובלים ולפיקוח המבוסס על ניהול סיכונים.

2.2 שיח עם גורמי הפיקוח והאכיפה במשרדי הממשלה האמונים כיום על הנושא וכן מפגשים ושיח עם הגורמים המפוקחים (יצרנים, יבואנים ומשווקים) ובעלי עניין.

3. זיהוי הבעיה ומורכבותה –

3.1 בשנים האחרונות גוברת תופעת ייצור והפצת משקאות משכרים מזויפים במכולות ובפיצוציות ברחבי הארץ, וזאת לצד העלייה בצריכת המשקאות המשכרים בכלל, ובקרב בני הנוער בפרט. תופעה זו טומנת בחובה סכנה ממשית לבריאות ציבור הצרכנים ולפגיעה כלכלית של יצרני ויבואני משקאות משכרים מוסדרים.

ישנן מספר סכנות בריאותיות הנובעות משתיית משקאות משכרים מזויפים –

3.1.1 משקאות אלה עלולים להכיל רמות העולות על הרמה המרבית המותרת של מתנול הגורמות להרעלה: ברמה נמוכה – בחילות, הקאות ואיבוד הכרה וברמה חמורה- לעיוורון ואף למוות.

3.1.2 פרט למתנול, ישנם חומרים רעילים נוספים ובהם ברוצין שגורם להתכווצויות שרירים ופגיעה כלייתית, אציטון וביטרקס, חומרים רעילים שטעמם מר אשר מוספים למשקאות ברמה גבוהה שמטרתם למנוע את הטעם של כוהל תעשייתי שאינו מותר לשימוש כמזון.

3.1.3 על פי נתוני פיקוח של הממונה על התקינה במשרד הכלכלה, על משקאות אלכוהוליים והתאמתם לתקנים רשמיים לפי חוק התקנים, התשי"ג-1953 עולה שאחוז החריגות עומד על 28% ו-50% בשנים 2015 ו-2016, בהתאמה.

לאור האמור, נקבע בחוק כי שר הבריאות רשאי לקבוע תקנות להחלת הוראות החוק על ייצור, ייבוא, שיווק וייצוא של משקאות משכרים, כך שהוראות החוק יחולו על משקאות משכרים באופן שיבטיח את איכותם, תקינותם ובטיחותם של המשקאות המשכרים המיוצרים בארץ, המיובאים והמשווקים, כפי שהן חלות על כל מזון אחר.

החלת ההוראות המוסדרות בתקנות אלה קובעת בין היתר את האחריות והחובות של יבואן, יצרן ומשווק של משקה משכר, לרבות החלת חובות של תיעוד, עקיבות וביצוע Recall במקרים בהם יימצא שהמשקאות עלולים להזיק לבריאות הציבור.

כך למעשה, כל יצרן של משקה משכר מחויב יהיה לייצר על פי התנאים הקבועים ברישיון הייצור ולייצר משקאות על פי דרישות התקן. בנוסף, ההסדרה החדשה מחייבת את המשווקים לשווק משקאות אך ורק אם קיבל אותם מיצרן בעל רישיון ייצור תקף או מיבואן בעל רישום תקף.

לאור זאת, אנו סבורים שראוי כי האחריות על הפיקוח בתחום זה תהיה מוטלת על רגולטור אחד שיהיה אחראי על כל שרשרת הייצור והשיווק, ובכך ניתן יהיה לצמצם את תופעת הזיופים.

בנוסף, ההסדר המוצע בתקנות הנוכחיות משווה בין הרגולציה בישראל לזו החלה באירופה וארה"ב, באופן שגם בארה"ב ואירופה חוקי המזון חלים על משקאות משכרים בכל ההיבטים הקשורים לבטיחות ואיכות המשקאות. כך, בדומה לנעשה בעולם, גם במדינת ישראל עם כניסתן לתוקף של תקנות אלה, יחול החוק על כל שלב ושלב בייצור ושיווק של משקאות משכרים, הן בהיבט של דרישות איכות ובטיחות והן לגבי הסמכות לפיקוח ואכיפה על ייצורם ושיווקם של המשקאות.

3.2 בנוסף, המורכבות בהתקנת התקנות נובעת גם מהעובדה שלכל סקטור מפקח נדרשת גישה שונה-

א. לעניין ייצור- הסדרת מתן רישיון ייצור תוך מציאת פתרון משפטי ליקבים במרחב הכפרי.

ב. לעניין יבוא- יש צורך לקבוע מתווה שיותאם להסדרה הקיימת כיום וזאת על מנת לשמור על רציפות הפיקוח, לרבות הנגשת מערכות המידע הקיימים במשרד הכלכלה למשרדנו.

הצעת התקנות המוגשת בזה לוועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת באה לכנס את ההוראות השונות בנושאי ייצור, יבוא ושיווק תחת האכסניה שקבע להן החוק וזאת תוך שמירה על הסמכויות הקיימות בכל אחד ממשרדי הממשלה.

4. תכלית ויעדים –

4.1 הפחתת מספר המקרים של הרעלות כתוצאה משתיית משקאות משכרים מזויפים.

4.2 הקטנת הפגיעה הכלכלית ביצרנים הפועלים כדן.

4.3 הקטנת העומס הבירוקרטי על כלל הגורמים המפוקחים שכיום נדרשים לפעול מול מס' רגולטורים.

4.4 הסדרת הפיקוח באופן מדורג על יקבים במרחב הכפרי שכיום מייצרים בהעדר רישיון ייצור.

4.5 הסדרת החובות והאחריות של כלל העוסקים ביבוא, ייצור ושיווק של משקאות משכרים תחת אכסניה משפטית אחת, על בסיס ניהול סיכונים.

4.6 העברת האחריות למשרד הבריאות תוך שמירה על רצף התהליכים לטובת כלל המעורבים בתהליך ומבלי לגרום לזעזועים כלשהם במערך הפיקוח.

5. גיבוש וניתוח חלופות-

עיקר התקנות עוסקות באיגום כלל הרגולציות בתחום תחת משרד הבריאות על ידי החלת החוק על הפיקוח והאכיפה על הייצור, יבוא ושיווק של משקאות משכרים.

ההחלה תעשה באופן מדורג על מנת לאפשר המשך ייצור, יבוא ושיווק של משקאות משכרים באופן סדור לשם שמירה על רציפות הפיקוח.

החלופות שיפורטו מציגות את הדרכים השונות שנבחנו לביצוע ההחלה כאמור.

5.1 חלופה מספר 0- השארת מצב קיים

משמעות- המשך ביזור הסמכויות על הפיקוח והאכיפה על כלל העוסקים ביבוא, ייצור ושיווק של משקאות משכרים בין משרדי הממשלה השונים.

5.2 חלופה מספר 1- החלת הוראות חוק המזון באופן מידי

משמעות- השגת התכלית והיעדים שהוצבו באופן מהיר.

חסרונות:

- לא יתאפשר זמן התארגנות סביר לבעלי עניין.
- הכרזה על משקאות משכרים כמזון רגיש מבלי לבצע הערכת סיכונים מושכלת.
- גרימת שינויים וזעזועים במערך הפיקוח.

5.3 חלופה מס 2- החלופה הנבחרת

החלת הוראות החוק על ייצור, יבוא שיווק בשינויים המחויבים, כמפורט להלן-

- 5.3.1 לעניין ייבוא משקאות משכרים – יישום הפיקוח ייעשה בשלבים וזאת על דעת הגורמים המקצועיים והמשפטיים במשרדנו, משרד הכלכלה ומשרד המשפטים כדלקמן:
- 5.3.1.1 בשלב ראשון (הוראת שעה לחמש שנים), לשם שמירת הרצף, הפיקוח על היבוא יישען על הכללים שעל פיהם פועל השוק היום הקבועים ב"נוהל יבוא משקאות משכרים 2.5" של משרד הכלכלה בשינויי הפיקוח המתחייבים לפי הסמכויות הקבועות בחוק.
 - 5.3.1.2 נקבע שמשקה משכר הוא מזון שאינו מזון רגיל או מזון רגיש.
 - 5.3.1.3 ייבוא משקה משכר ייעשה על ידי יבואן רשום במרשם היבואנים של משקאות משכרים.
 - 5.3.1.4 "אישור טרום יבוא" שנותן היום מינהל תעשיות יינתן בידי שירות המזון הארצי וייקרא "אישור מוקדם לייבוא משקה משכר"
 - 5.3.1.5 שחרור משלוחי משקאות משכרים מרשות המכס, בשלב הראשון ימשיך להיעשות על ידי מעבדות.
 - 5.3.1.6 משלוח של משקה משכר ייבדק, כולו או חלקו, בידי מעבדה מוכרת. באם תמצא המעבדה שהמשלוח עומד בדרישות חקיקת המזון תנפיק למשלוח "אישור משלוח".
 - 5.3.1.7 "אישור עמידה בדרישות מנהל שירות המזון" יינתן למשלוח של משקה משכר שקיבל "אישור משלוח", אלא אם כן קבע המנהל אחרת.
 - 5.3.1.8 במהלך השלב הראשון, משרד הבריאות ילמד ויתמקצע בהיבטים הקשורים לבטיחותם ותקינותם של המשקאות המיובאים והשפעתם על בריאות הציבור ובכלל זה יסווג את המשקאות, כולם או חלקם, כמזון רגיש או רגיל.
 - 5.3.1.9 בסיום שלב כאמור ובהתאם לסיווג המשקה המשכר תיבחר הדרך הקבע להסדרת היבוא והשחרור של משקאות משכרים תחת פיקוח משרד הבריאות.

5.3.2 לעניין ייצור משקאות משכרים – הפיקוח יוסדר בשני אופנים כדלקמן:

- 5.3.2.1 על מפעלים לייצור משקאות משכרים שיש בידיהם רישיונות ייצור תחול ההסדרה מכוח החוק והוראות פרק א' לתקנות.
- 5.3.2.2 על מפעלים לייצור משקאות משכרים שהם יקבים במרחב הכפרי ואין בידיהם רישיון ייצור נקבע בתקנות הסדר ספציפי (המהווה שלב אחד מתוך מספר שלבים שיוסדרו בהמשך בנוהל) הקובע את הליך קבלת רישיון הייצור. להסדר זה ייכנסו יקבים ששטחם אינו עולה על 500 מ"ר שהוקמו על בסיס החלטות מועצת מקרקעי ישראל, שיש בידיהם המלצה ממשרד החקלאות ומשרד הבריאות מכיר בהם.

5.3.3 לעניין ייצוא משקאות משכרים – יצוא המשקאות המשכרים אינו מוסדר בתקנות אלה וההוראות החלות עליו מכוח תקנות לפיקוח על יצוא הצמח ומוצריו (ייצור משקאות משכרים), התשל"ז-1977 ימשיכו לחול.

6. תהליך העבודה והשיח עם בעלי עניין –

6.1 תהליך העבודה כלל לימוד הנושא במשרדנו לגבי כל אחד מהמפוקחים בנפרד - יצרנים, יבואנים ומשווקים, זאת מאחר ולכל סקטור הוראות שונות בחקיקה, בתקנים או בנהלים המיועדת לו ולצרכיו המיוחדים.

6.2 בהמשך פנינו לכלל גורמי הפיקוח והאכיפה במשרדי הממשלה השונים המעורבים בתהליך הפיקוח לקבלת הסבר לתהליכים הקיימים היום, לימוד תהליך העבודה הנעשה בפועל הצעותיהם לעדכון ושיפור ולתיאום העברה מסודרת ללא גרימת זעזועים ליצרנים וליבואנים.

6.3 לעניין יבוא - נערכו פגישות עבודה עם מנהל מינהל תעשיות והממונה על התקינה במשרד הכלכלה והתעשייה, התאחדות התעשיינים- איגוד תעשיות המזון וכן עם יצרנים שונים, איגוד לשכות המסחר ויבואני משקאות אלכוהוליים ישירים ומקבילים, הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, מעבדות של מכון התקנים, מכון היין, המועצה לענף היין, ומומחים בתחומים שונים. בנוסף לשיח וללימוד התהליכים הקיימים בפועל נערכו ביקורים במחסנים של יבואנים ישירים ומקבילים לבחינת ומעקב אחר תהליכי האישור והשחרור.

6.4 לעניין יצור –

6.4.1 נערכו פגישות עבודה עם יצרנים החברים בהתאחדות התעשיינים- איגוד תעשיות המזון וכן עם נציגי משרד החקלאות, המועצה לענף היין ונציגי בעלי היקבים הקטנים.

6.4.2 בנוסף, נערכו פגישות אזוריות עם נציגי משרד החקלאות ונציגי משרד הבריאות בהם השתתפו בעלי יקבים בכל מחוז ומחוז. בפגישות אלו הוצג לבעלי היקבים מתווה ההסדרה המבוסס על החלטות מועצת מקרקעי ישראל להסדרת תכנונית של אדמות מינהל במשקים חקלאיים שעליהם מוקמים יקבים שלא ניתן לגביהם לקבל רישיון יצרן וההסדר שלפיו משרד החקלאות הגדיר פעילות זו כפעילות חקלאית נלווית שמהווה את הבסיס להסדרה התכנונית.

6.4.3 כמו כן, הוצג לבעלי היקבים- מקבץ של הבהרות על פי עיקרון הגמישות לגבי עסקים קטנים, בנוסף לדרישות כל דין אחרות (מצורף כנספח 10.1). המסמך הוכן על ידי הגורמים המקצועיים במשרד הבריאות ובמשרד החקלאות במסגרת בחינת מתן הקלות לעסקים קטנים במגזר הכפרי. מסמך זה הועבר להערות ולאחר אישורו ישולב כמפרט אחיד בתקנות רישוי עסקים (תנאים תברואיים לעסקים לייצור מזון), תשל"ב-1972.

7. תוצרי השיח והנקודות שעלו –

7.1 לעניין ייצור –

7.1.1 בעקבות פגישות העבודה שהתקיימו עם משרד החקלאות והמועצה לגפן ויין הובהר כי בשנים האחרונות החלו לייצר משקאות משכרים ביקבים שהוקמו בישובים חקלאיים בנחלה, במושבי עובדים, קיבוצים ובכפרים שיתופיים.

- 7.1.2 למעשה קיימים כ-200 יקבים קטנים שהוקמו במרחב הכפרי. המדובר ביקבים קטנים מבחינת היקף ייצור. על פי נתונים של מועצת הגפן והיין היקף הייצור קטן ומהווה פחות מ-5% מסך כל ייצור היין בישראל, אך ליקבים אלו ישנה משמעות תדמיתית גדולה לענף היין בישראל וכן הם בעלי חשיבות כענף המקדם את התיירות הכפרית בישראל.
- 7.1.3 רשות מקרקעי ישראל, משרד החקלאות ופיתוח הכפר ומשרד הבריאות, הסדירו, כל אחד בדרכו, כללים ותנאים על מנת לאפשר ליצרנים העומדים בתנאים שקבעו – להמשיך ולייצר, ולענייננו ישנן 3 החלטות של רשות מקרקעי ישראל, והן:
- החלטה 1316 "שימושים נלווים לפעילות החקלאית בנחלה במושבי עובדים ובכפרים שיתופיים מיום 31 בדצמבר 2013 ;
- החלטה 1458 - "שימוש בתעסוקה לא חקלאית בחלקת המגורים של הנחלה" מיום 18 באפריל 2016 ;
- החלטה 1472 - "החלטה לא חקלאית בשטח המחנה בקיבוץ" מיום 4 ביולי 2016.
- 7.1.4 בנוסף לכך, מאחר ומדובר ביקבים קטנים בעלי יכולת ייצור קטנה מ-5 טון ליום נקבעו עבורם הקלות בדרישות המפרט האחד.

7.2 לעניין יבוא -

- 7.2.1 העברת האחריות על משקאות משכרים ממשרד הכלכלה למשרד הבריאות בלוחות הזמנים הקבועים בחוק, מחייבת שימוש במשאבים הקיימים במשרד הכלכלה על אגפיו השונים והמעבדות המאושרות לרבות גישה למערכות מידע ופיקוח באמצעות המעבדות המאושרות בידי הממונה על התקינה במשרד הכלכלה.
- 7.2.2 השימוש במשאבים הקיימים במשרד הכלכלה הוא חיוני לצורך שמירה על רצף התהליכים לטובת כלל המעורבים בתהליך ומבלי לגרום לזעזועים כלשהם במערך הפיקוח "והכל במגמה לאפשר זמינות והנגשה של מגוון המשקאות המשכרים בעלויות סבירות לכלל הציבור, תוך שמירה על בריאות הציבור".
- 7.2.3 הוקם צוות בין משרדי שחברים בו נציגי שירות המזון ממשרד הבריאות ונציגי מנהל תעשיות והממונה על התקינה ממשרד הכלכלה ומעבדות.

8. תוספת משאבים –

לצורך יישום הרפורמה המוצעת בתקנות שירות המזון הארצי במשרד הבריאות נדרש לתוספת ותגבור במשאבים שלהלן:

8.1 תגבור המשאב האנושי

- 8.1.1 בשלב ראשון הוקצה לטובת יישום הרפורמה על ידי משרד האוצר 4 תקני כוח אדם בשירות המזון הארצי.
- 8.1.2 בשלב השני – סוכם כי לאחר בחינת היקפי הפיקוח הנדרש בפועל יוקצו תקני כוח אדם נוספים.
- 8.2 הרחבת התשתית המחשובית הקיימת היום בשירות המזון כדי שתוכל לתת מענה ליבוא משקאות משכרים במנגנון דומה לזה הקיים היום במשרד הכלכלה.